

Fővárosi Törvényszék
útján

Alkotmánybíróság

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		26.B.288/2011
Ügyszám: IV/02002-0/2019		FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 9.
Érkezett: 2019 DEC 14.		FŐLAJSTROMSZÁM KEZELŐIRATON: Postán / Gyűjtőpostán / Személyesen / E-mailen / Faxon
Példány: 1	Kezelőiroda:	Érkezett: 2019 -11- 20
Melléklet: 1 db	<i>du'</i>	PÉLDÁNY: IV. MELLÉKLET: KÖZTUD.
		FŐLAJSTROMSZÁM: 288/2011 KEZELŐIRATON:

[REDACTED]

[REDACTED] az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő.

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Bfv.III.235/2019/11. szám alatti végzésének, a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 5.Bf.217/2017/25. szám alatti és a Fővárosi Törvényszék, mint elsőfokú bíróság 26.B.288/2011/231. szám alatti ítéletének alaptörvény-ellenességét, valamint azokat szíveskedjen megsemmisíteni az Abtv. 43. §-ának megfelelően.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adjuk elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Fővárosi Törvényszék, mint elsőfokú bíróság a 26.B.288/2011/231. szám alatti 2017. január 24. napján kihirdetett ítéletében [REDACTED]

[REDACTED] t
hűtlen kezelés büntetében, mint társtetteseket a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 376. § (1) és (5) bekezdés a) pontja alapján bűnösnek mondta ki.

Az elsőfokú bíróság továbbá egyetemlegesen kötelezte a terhelteket 131.700.000,-Ft, azaz Százharmincegymillió-hétszázézer forint és annak 2004. június 24. napjától járó mindenkori éves törvényes kamatának megfizetésére a [REDACTED] re.

A terheltek az elsőfokú ítélettel szemben fellebbezést terjesztettek elő. A **Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság** 2018. február 28. napján hozott **5.Bf.271/2017/25. szám** alatti ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta akként, hogy a terheltek terhére megállapított bűncselekményt **hanyag kezelés vétségének minősítette, a társtettesi utalást mellőzte, a Védenцеimet megrovásban részesítette és a megítélt polgári jogi igény összegét 123.010.000,-Ft-ra, azaz Százhuszonthárommillió-tízezer forintra mérsékelte.** A Fővárosi Ítéltábla a kamatfizetésre vonatkozó rendelkezést akként módosította, hogy annak 2004. október 6. a kezdő napja, a magánfél megnevezése pedig Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata.

Az indítványozók törvényes határidőn belül **felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő**, amely felülvizsgálati eljárás a **Kúria Bfv.III.235/2019/11. szám** alatti végzésével zárult. A **Kúria** 2019. szeptember 17. napján kelt és 2019. szeptember 20. napján elektronikus úton kézhez vett **végzésével a felülvizsgálati indítványt elbírálv a Fővárosi Törvényszék 26.B.288/2011/231. számú és a Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.217/2017/25. számú ítéletét a III. rendű, IV. rendű, az V. rendű, a IX. rendű és a X. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.**

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Bfv.III.235/2019/11. szám alatti végzésének, a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 5.Bf.217/2017/25. szám alatti és a Fővárosi Törvényszék, mint elsőfokú bíróság 26.B.288/2011/231. szám alatti ítéletének alaptörvény-ellenességét, valamint azokat szíveskedjen megsemmisíteni az Abtv. 43. §-ának megfelelően.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A jelen eljárásban a rendes bírói jogorvoslat kimerítésre került, továbbá felülvizsgálat, mint rendkívüli jogorvoslat benyújtása is megtörtént, amely kérelem tárgyában a Kúria Bfv.III.235/2019/11. szám alatt 2019. szeptember 17. napján döntést hozott. Perújítási eljárás nem került kezdeményezésre.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A felülvizsgálati eljárásban a Kúria Bfv.III.235/2019/11. szám alatti végzését az indítványozók jogi képviselője az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (E-ügyintézési tv.), valamint a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) alapján, elektronikus úton, 2019. szeptember 20. napján vette kézhez.

Indítványozók akként nyilatkoznak, hogy az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap) megtartásra került.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Indítványozók az alapügy terheltjei, így érintettségük nem kíván külön bizonyítást.

- e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A jelen alkotmányjogi panasz álláspontunk szerint az Abtv. 29. §-a alapján bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vet fel, figyelemmel arra, hogy a bűnösítő ítélet alapját képező büntetőeljárásban az indítványozók alapjogai sérültek.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

- a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Jelen alkotmányjogi panaszunkat Magyarország Alaptörvényének I., II., XV., XXIV., XXVIII. alábbi cikkeire, Emberi Jogok Európai Egyezményének 6., 7., 14. cikkeire és a Tizenkettedik kiegészítő jegyzőkönyvre (az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezményhez) kívánjuk alapítani:

- Magyarország Alaptörvénye:

„I. cikk

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.”

„II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

„XV. cikk

(1) **A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.**

(2) **Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.**

(3) **A nők és a férfiak egyenjogúak.**

(4) **Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.**

(5) **Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.”**

„XXIV. cikk

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

(2) Mindenkinnek joga van törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.”

„XXVIII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(3) A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.

(4) Senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy - nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben - más állam joga szerint nem volt bűncselekmény.

(5) A (4) bekezdés nem zárja ki valamely személy büntetőeljárás alá vonását és elítélését olyan cselekményért, amely elkövetése idején a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai szerint bűncselekmény volt.

(6) A jogorvoslat törvényben meghatározott rendkívüli esetei kivételével senki nem vonható büntetőeljárás alá, és nem ítéltethető el olyan bűncselekményért, amely miatt Magyarországon vagy - nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben - más államban törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték.

(7) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

- Emberi Jogok Európai Egyezménye:

„6. cikk Tisztességes tárgyaláshoz való jog

1. Mindenkinnek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.”

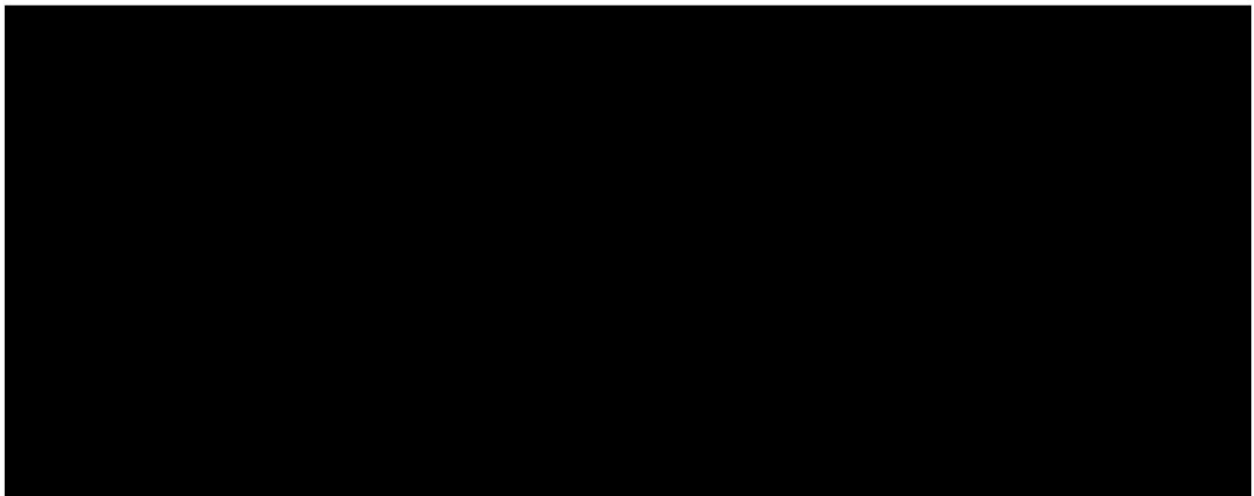
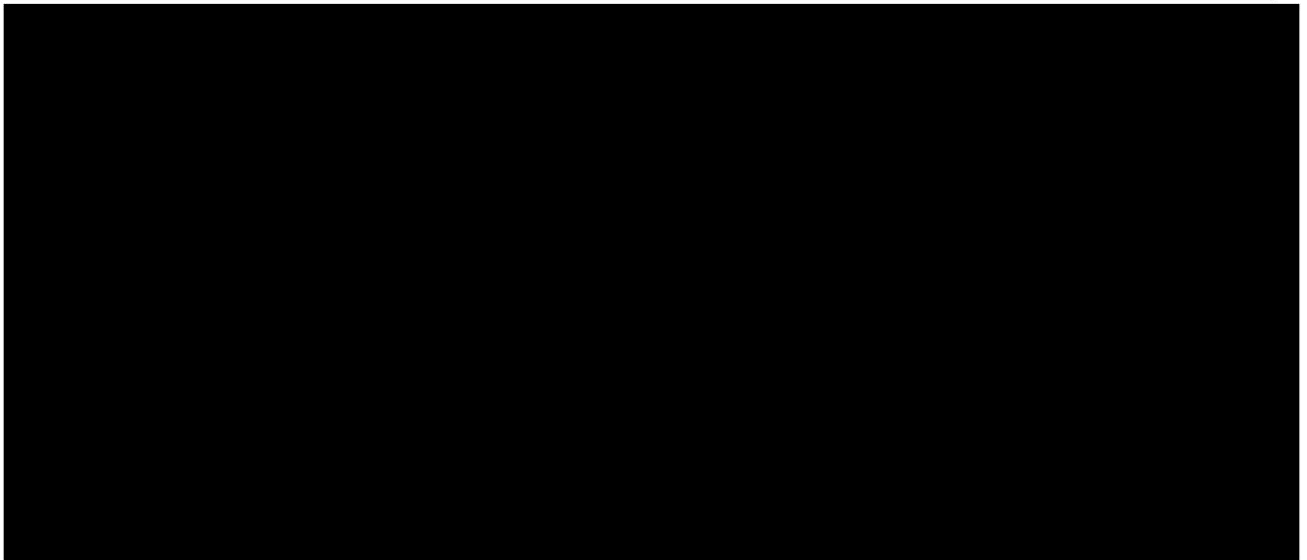
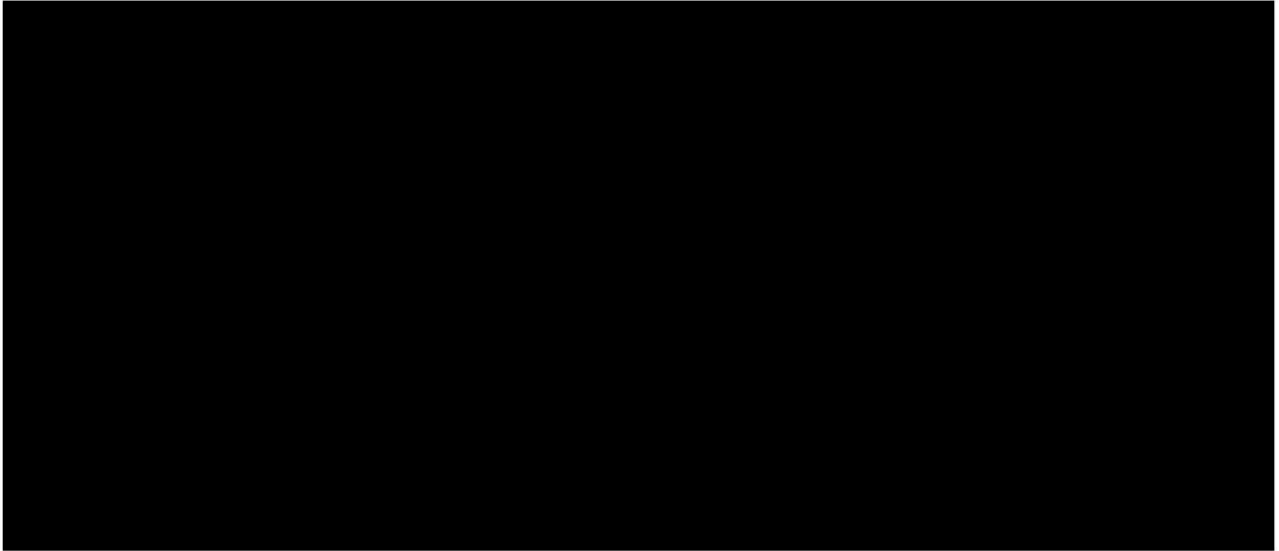
„7. cikk Büntetés kiszabásának tilalma törvényi rendelkezés nélkül

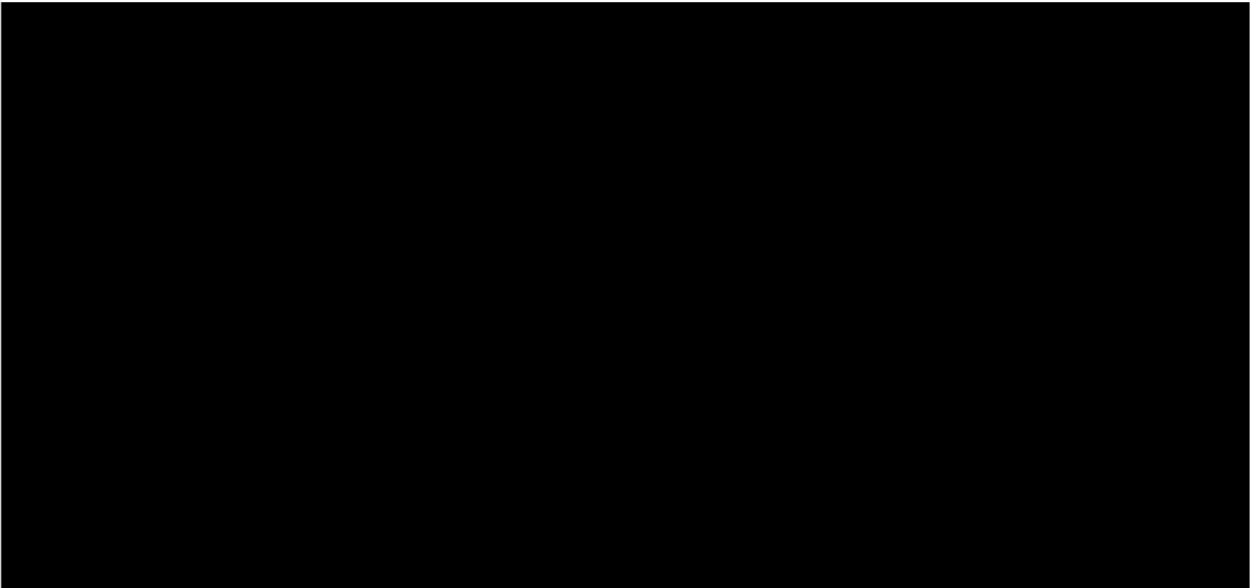
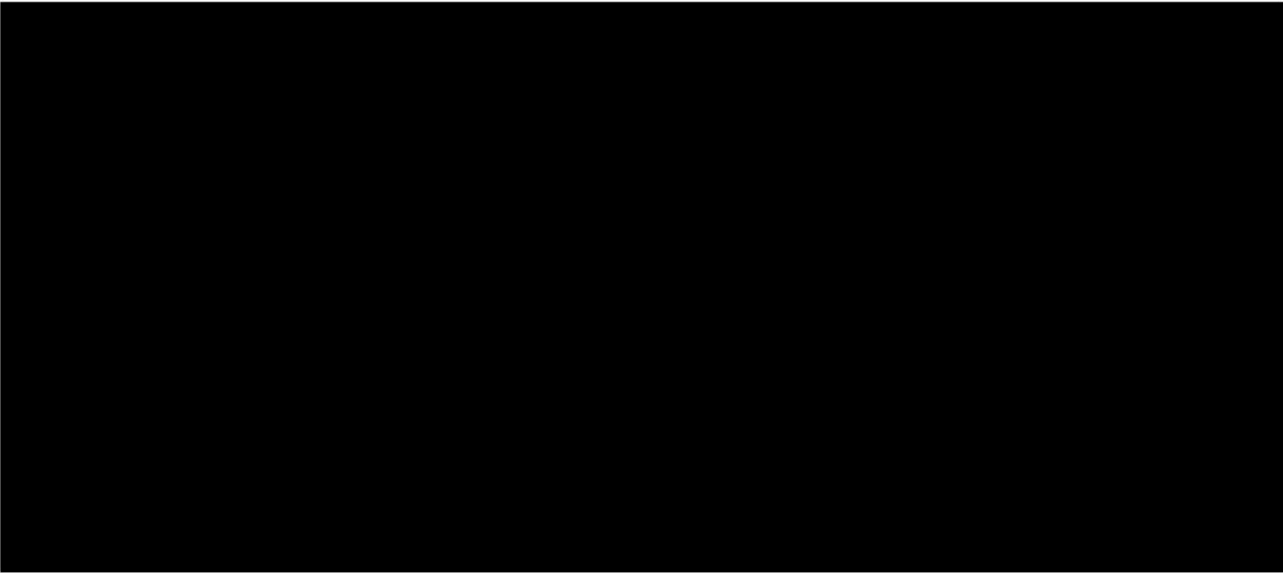
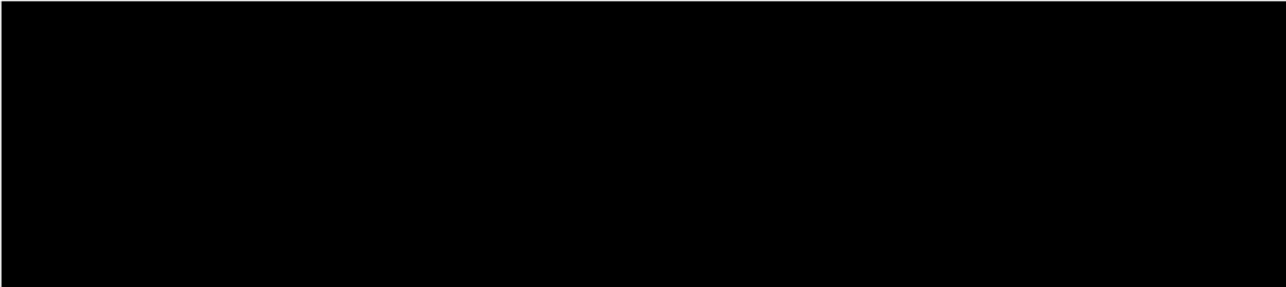
1. Senkit sem szabad elítélni olyan cselekményért vagy mulasztásért, amely elkövetése idején a hazai vagy nemzetközi jog alapján nem volt bűncselekmény. Ugyancsak nem lehet a bűncselekmény elkövetése idején alkalmazható büntetésnél súlyosabb büntetést kiszabni.”

„14. cikk Megkülönböztetés tilalma

A jelen Egyezményben meghatározott jogok és szabadságok élvezetét minden megkülönböztetés, például nem, faj, szín, nyelv, vallás, politikai vagy egyéb vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés szerinti vagy egyéb helyzet alapján történő megkülönböztetés nélkül kell biztosítani.”

Köztudott tény, hogy az önkormányzati képviselői megbízatás igen felelősségteljes munka, indítványozók a közösség egészét képviselve hoznak döntéseket, így befolyással vannak a kerület sorsára, a lakóközösség mindennapjaira. Munkásságuk alatt mindvégig ki vannak téve a politikai csatározásoknak és az ellenérdekű felek negatív értékítéletének, azonban ennek vannak határai.

Összességében tényként állapítható meg, hogy a hosszú évek alatt lefolytatott büntetőeljárásnak indítványozók számára súlyos következményei voltak mind szakmai, mind pedig magánéleti oldalon, amely terhet a bűnösségüket megállapító jogerős ítélet miatt – még a Btk. alapján biztosított legenyhébbnek tekinthető büntetés alkalmazása mellett is - továbbra is magukkal kell cipelniük.

Az Alkotmánybíróság 1990-es években értelmezte először az emberi méltóság alapjogát a 8/1990. (IV.23) AB határozatában:

„Az Alkotmánybíróság az emberi méltósághoz való jogot az ún. „általános személyiségi jog” egyik megfogalmazásának tekinti. A modern alkotmányok, illetve alkotmánybíróági gyakorlat az általános személyiségi jogot különféle aspektusaival nevezik meg: pl. a személyiség szabad kibontakoztatásához való jogként, az önrendelkezés szabadságához való jogként, általános cselekvési szabadságként, avagy a magánszférához való jogként. Az általános személyiségi jog „anyajog”, azaz olyan szubszidiárius alapjog, amelyet mind az Alkotmánybíróság, mind a bíróságok minden esetben felhívhatnak az egyén autonómiájának védelmére, ha az adott tényállásra a konkrét, nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható.”

Figyelembe véve indítványozók közéletben betöltött szerepét és példás munkásságukat, álláspontunk szerint a politikai csatározások okán megindult és lefolytatott büntetőeljárás során emberi méltóságuk sérült. Indítványozók a választópolgárok bizalmával felruházva, azzal egy esetben sem visszaélve tették meg szavazataikat, ezen körülményt meggyőződésünk szerint példás előéletük is bizonyítja. A lefolytatott eljárás okán a közösség beléjük vetett bizalmát elvesztették, ellehetetlenültek. Nyomatékosan kívánjuk rögzíteni, amint az alább részletesen kifejtésre, bemutatásra kerül, hogy **indítványozók szavazatának leadását követően az önkormányzati döntések meghozatalához kapcsolódó ellenőrző szervek kifogást, ellenvetést nem tettek, eljárást nem indítottak, nem találtak jogszabálysértést a szavazat leadása körében.**

Álláspontunk szerint indítványozók **emberi méltósága sérült (Alaptörvény II. cikk)** a lefolytatott büntetőeljárás során, ellenük emelt vád egyetlen célja politikai életből való eltávolításuk nagyszámú közösségi támogatásuk ellenére.

Indítványozók, mint a

[REDACTED]

Meggyőződésünk, hogy az eljárásban sérült az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalma és az esélyegyenlőség, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezményének 14. pontjában foglalt jog.

Az Alkotmánybíróság a 61/1992. (XI.20.) AB határozattal a megkülönböztetés tilalmának kiterjesztő értelmet adott, általános egyenlőségi szabállyá alakította.

„[A] tilalom nem csak az emberi, illetve az alapvető állampolgári jogokra irányadó, hanem e tilalom - amennyiben a különbségtétel sérti az emberi méltósághoz való jogot – kiterjed az egész jogrendszerre, ide értve azokat a jogokat is, amelyek nem tartoznak az emberi jogok, illetőleg az alapvető állampolgári jogok közé.”

Az egész eljárást végigkísérték a jelentős közérdeklődést kiváltó kiemelt közéleti események, amelyek ciklikussága folyamatosan hatással volt az eljárás előbbre vitelére és a terheltek bűnösségének megállapítására. Ezen körülmény tekintetében is hivatkozni kívánunk az **egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség megsértésére.**

Ebben a körben kitérni kívánunk azon tényre, hogy ellentétben az önkormányzati képviselőkkel az országgyűlési képviselők részére a törvény mentelmi jogot biztosít. A mentelmi jog elsődleges **„célja a parlament hatalomgyakorlásának szabad és korlátozásmentes biztosítása, politikai viták és döntések kriminalizálásának kizárása”** (Alkotmányjog 3. átdolgozott kiadás, 190. o., dr. Szabó Zsolt PhD Patrocinium Kft. kiadó 2018.).

A mentelmi jog egyrészt felelősségmentességet/immunitást másrészt sérthetlenséget/inviolabilitást foglal magában. Jelen esetben a felelősségmentesség témakörét kívánjuk gorcsó alá venni.

Felelősségmentesség azaz **„a képviselő a képviselői tevékenysége miatt, valamint leadott szavazata miatt nem vonható felelősségre sem megbízatása alatt, sem annak megszűnése után”** (Alkotmányjog 3. átdolgozott kiadás, 190. o., dr. Szabó Zsolt PhD Patrocinium Kft. kiadó 2018.).

Indítványozók bűnösségének megállapítására leadott szavazatuk miatt került sor. Álláspontunk szerint **sérül az egyenlő bánásmód követelménye**, ugyanis míg egy országgyűlési képviselő szavazata miatt felelősségre nem vonható, úgy addig az önkormányzati képviselő a háttérben lévő teljes közigazgatási döntés előkészítő és több lépcsős ellenőrző szervekkel felszerelt biztosítékok mellett felelősségre vonható, bűnössége megállapítható, ellehetleníthető. Indítványozók meggyőződésünk szerint a különböző politikai érdekek keresttüzében kiszolgáltatott helyzetbe kerültek.

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye szintén rögzíti a hátrányos megkülönböztetés tilalmát:

„14. cikk Megkülönböztetés tilalma

*A jelen Egyezményben meghatározott jogok és szabadságok élvezetét **minden megkülönböztetés, például nem, faj, szín, nyelv, vallás, politikai** vagy egyéb vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés szerinti vagy egyéb helyzet alapján történő megkülönböztetés nélkül kell biztosítani.”*

„Tizenkettedik kiegészítő jegyzőkönyv az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezményhez

1. cikk A megkülönböztetés általános tilalma

1. A törvényben meghatározott jogok élvezetét minden megkülönböztetés, például nem, faj, szín, nyelv, vallás, politikai vagy egyéb vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, nemzeti kisebbséghez való tartozás, vagyoni helyzet, születés szerinti vagy egyéb helyzet alapján történő megkülönböztetés nélkül kell biztosítani.

2. Hatóság senki ellen nem alkalmazhat megkülönböztetést semmilyen, például az 1. bekezdésben említett alapon.”

Álláspontunk szerint a terheltek bűnösségének megállapítása nem helytálló, azonban a bűnösítő ítélet kapcsán szólnunk kell azon tényről, hogy a sértetti közrehatás vizsgálata a büntetőeljárásnak nem képezte tárgyát. A polgári jogi igény tekintetében kifejtjük, hogy a károsulti közrehatás vizsgálata releváns. Az [REDACTED] tekintetében a Fővárosi Törvényszék 65.P.25.087/2011/19. szám alatti, a Kúria által hatályában fenntartott - ítéletében megállapította az ingatlan adásvételi és azt módosító szerződés érvénytelenségét, azonban azt érvényessé nyilvánította. Ebben a körben megjegyezzük, hogy az Önkormányzat érdeke volt a szerződés érvényben való léte. Összefoglalóan ebben a körben indítványozók **Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt, hatóságok indokolási kötelezettségét előíró alapjoga sérült.**

Meggyőződésünk szerint sérült indítványozók **Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt alapjoga** azáltal, hogy az eljárásban a hatóság által felkért igazságügyi szakértő a sértett egyszemélyes gazdasági társaságának megbízása alapján, díjazás ellenében végzett tevékenységet. A T [REDACTED]

[REDACTED] m került biztosításra az eljárásban a független szakértői eljárás intézménye, ezáltal a **tisztességes eljáráshoz való jog sérült.**

A nyomozás elrendelésére a szavazat leadását követő 2 év elteltével, 2006 évében került sor. Az első fokú ítélet meghozatala 2017-re, míg a másodfokú, jogerős ítélet 2018-ra datálódott. Fentiekre tekintettel a 14 éves időszak olyannyira hosszúnak minősül az emberi átlag életkorhoz képest is, amely jócskán sérti az ésszerű időn belüli eljárás lefolytatásának követelményét, a férfi átlag életkor ugyanis 75 év, így annak közel 1/5-ét öleli fel ezen időszak. **Álláspontunk szerint sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt ésszerű időn belül történő elbírálás követelménye.**

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye szintén rögzíti az ésszerű időn belül történő eljárás lefolytatás követelményét. Indítványozók Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikkében foglalt jogai szintén sérültek a lefolytatott büntetőeljárás során.

„6. cikk Tisztességes tárgyaláshoz való jog

1. Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.”

Indítványozók felelősségre vonásának alapja leadott szavazatuk volt. Határozott meggyőződésünk szerint indítványozók felelősségre vonása figyelembe véve a törvény által taxatíván körülírt és szabályozott önkormányzati döntés előkészítő, jóváhagyó és ellenőrző funkciókat ellátó szervek munkásságát, kizárja büntetőjogi felelősség megállapítását. A képviselő-testületi döntés előkészítő folyamatában legelőször **egy előterjesztés készül, amelynek kétirányú felelőse van az egyik a szakmai, míg a másik egy politikai felelős.** Szakmai oldalról köztisztviselő jár el, aki a mindenkor hatályos jogszabályok ismeretében végzi munkáját, látja el feladatait. Az Önkormányzat **Jogi Osztálya** is ellenőrzi az előterjesztés jogszerűségét, valamint az előterjesztés ellenőrzése a **bizottságok** feladata is, amelyek az önkormányzati érdekek érvényesülését hivatottak vizsgálni.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 23. § (1) bekezdése és a 27. § akként rendelkezik, hogy:

„23. § (1) A bizottság – a feladatkörében – előkészíti a képviselő-testület döntéseit, szervezi és ellenőrzi a döntések végrehajtását.”

„27. § A bizottság feladatkörében ellenőrzi a képviselő-testület hivatalának a képviselő-testület döntéseinek az előkészítésére, illetőleg végrehajtására irányuló munkáját. Ha a bizottság a hivatal tevékenységében a képviselő testület álláspontjától, céljaitól való eltérést, az önkormányzati érdekek sérelmét, vagy a szükséges intézkedés elmulasztását észleli, a polgármester intézkedését kezdeményezheti.”

Következő garanciális elem a **jegyző** személye és tevékenysége, azaz a törvény a jegyző részére jogszerűségi vizsgálat kötelezettségét írja elő, jeleznie kell, ha jogszabálysértést észlel.

„36. § (3) A jegyző köteles jelezni a képviselő-testületnek, a bizottságnak és a polgármesternek, ha a döntésüknél jogszabálysértést észlel.” (helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény)

Az előterjesztések megfelelőségét a jegyző törvényességi ellenjegyzéssel igazolja, továbbá a jegyző az elfogadásra benyújtott rendeletek egyik előterjesztője.

A **képviselő-testületi döntéshozatalt követően további ellenőrzési kötelezettségeket** fogalmaz meg a törvény.

„17. § (1) A képviselő-testület üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni, amely a megjelent képviselők és meghívottak nevét, a tárgyalt napirendi pontokat, a tanácskozás lényegét, a szavazás számszerű eredményét és a hozott döntéseket tartalmazza. A jegyzőkönyv elkészítéséről a jegyző gondoskodik.

(2) A képviselő-testület ülésének a jegyzőkönyvét a polgármester és a jegyző írja alá. A jegyzőkönyvet az ülést követő tizenöt napon belül a jegyző köteles megküldeni a fővárosi, megyei közigazgatási hivatal vezetőjének.” (helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény)

Fontos körülmény még, hogy a **polgármesternek** lehetősége van eseti jelleggel külső szakértő igénybevételére egy előterjesztés jogszerűségének vizsgálata körében. Továbbá a polgármester az önkormányzat érdekét sértő döntéseket egyszeri alkalommal megvétózhatja, így a képviselő-testületet újabb tárgyalásra és döntéshozatalra kötelezheti.

Az ingatlanszerződéseket továbbá **jogi ellenjegyzéssel kellett ellátni**, amely feladat az Önkormányzatnál a jegyzőhöz került delegálásra, így a jegyző szignálta az ingatlan adásvételi szerződéseket.

Végezetül a jogi megfelelés ellenőrzésének utolsó bástyája a **fővárosi, megyei közigazgatási hivatal**, amely tekintetében a törvény 95. §, 98. § és a 99. §-a ad iránymutatást.

„95. § **A Kormány:**

a) *** a belügyminiszter közreműködésével, a fővárosi, megyei közigazgatási hivatal vezetője útján biztosítja a helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzését;**”

„98. § (2) A közigazgatási hivatal vezetője a fővárosban és a megyében

a) **ellátja a helyi önkormányzatok, a helyi kisebbségi, valamint a kisebbségi települési önkormányzatok törvényességi ellenőrzését, a mérlegeléssel hozott önkormányzati döntésnek kizárólag a jogszerűségét vizsgálhatja;**

...

e) **a törvényességi ellenőrzés során szerzett tapasztalatai alapján az önkormányzat gazdálkodását érintő vizsgálat lefolytatását kezdeményezheti az Állami Számvevőszéknél;**

...

(3) **A közigazgatási hivatal vezetője törvényességi ellenőrzési jogkörében vizsgálja, hogy a helyi önkormányzat, a helyi kisebbségi, valamint kisebbségi települési önkormányzat**

...

b) **döntései (rendelete, határozata), ...**

megfelel-e a jogszabályoknak.”

„99. § (1) **A közigazgatási hivatal vezetője a törvényességi ellenőrzés körében - határidő tűzésével - felhívja az érintettet a törvénysértés megszüntetésére. Az érintett a felhívásban foglaltakat köteles megvizsgálni és a megadott határidőn belül az annak alapján tett intézkedésről vagy egyet nem értéséről a közigazgatási hivatal vezetőjét tájékoztatni.**

(2) **Ha a megadott határidőn belül intézkedés nem történt, a közigazgatási hivatal vezetője kezdeményezheti:**

a) **az Alkotmánybíróságnál a törvénysértő önkormányzati rendelet felülvizsgálatát és megsemmisítését;**

b) **a törvénysértő határozat bírósági felülvizsgálatát;**

c) **a képviselő-testület összehívását a törvénysértés megszüntetésére, a képviselő-testület tisztségviselője felelősségének megállapítását.**

(3) **A jogszabálysértés megszüntetésére a pert a helyi önkormányzat, a helyi kisebbségi, valamint kisebbségi települési önkormányzat, illetve a polgármester ellen a megadott határidő lejártától számított harminc napon belül lehet megindítani. A kereset benyújtásának a döntés végrehajtására halasztó hatálya nincs, de a végrehajtás felfüggesztését a bíróságtól lehet kérni. Ha a jogszabálysértő döntés végrehajtása a közérdek súlyos sérelmével vagy elháríthatatlan kárral járna, a végrehajtás felfüggesztését - az érintett egyidejű értesítésével - kérni kell a bíróságtól.” (helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény)**

Egyértelmű tehát, hogy a polgármester valamint a jegyző személyén kívül a fővárosi, megyei közigazgatási hivatal vezetője biztosítja az önkormányzat törvényességi ellenőrzését. Tény, hogy a jelen ügyben vizsgált határozatokat a jegyző anélkül továbbította a közigazgatási hivatal vezetőjének, hogy maga jelezte volna, hogy jogszabálysértést észlelt. Ezt követően a közigazgatási hivatal sem élt törvényességi ellenőrzési jogköréből fakadó lehetőségeivel, nem kezdeményezte az Állami

Számvevőszéknél az önkormányzat gazdálkodását érintő vizsgálatot a döntéssel összefüggésben.

Azért kívántunk ilyen részletességgel kitérni a jogszabályi megfelelést biztosító szervekre, mert így kétséget kizáróan megállapítható, hogy amennyiben ezen szakmai személyek és szervezetek **nem észlelték, hogy a meghozott határozatok ellentétesek a hatályos jogszabályokkal, úgy a képviselő-testület tagjaitól sem várható el, hogy ezt felismerjék vagy kételkedjenek egy ilyen széles kört felölelő – jogszabályi alapon nyugvó – garanciális, bizalmi rendszerben.**

Éppen azon jogalkotói logika érvényesül jelen ügyben, hogy több lépcsős, szakértő személyeken keresztül kerüljön többször górcső alá egy előterjesztés, és amikor már nincs jogi ellenvetés vagy akadály, akkor kerüljön döntésre a képviselő-testület elé. Megjegyezzük, hogy a képviselő-testület döntését követően is lehetősége lett volna erre hivatott szervezetnek jelzést tenni, azonban ilyen nem érkezett.

Ebben a körben hivatkozni kívánunk az alábbi rendelkezésre:

„19. § (2) A települési képviselő:

- a) a képviselő-testület ülésén a **polgármestertől (alpolgármestertől), a jegyzőtől, a bizottság elnökétől** önkormányzati ügyekben felvilágosítást kérhet, amelyre az ülésen - vagy legkésőbb tizenöt napon belül írásban - érdemi választ kell adni;*
- b) kérésére az írásban is benyújtott hozzászólását a jegyzőkönyvhöz kell mellékelni; illetőleg kérésére a véleményét rögzíteni kell a jegyzőkönyvben;*
- c) tanácskozási joggal részt vehet bármely bizottság ülésén. Javasolhatja a bizottság elnökének a bizottság feladatkörébe tartozó ügy megtárgyalását, amelyet a bizottság legközelebbi ülése elé kell terjeszteni és tárgyalására a települési képviselőt meg kell hívni. Kezdeményezheti, hogy a képviselő-testület vizsgálja felül bizottságának, a polgármesternek, a részönkormányzat testületének, a helyi kisebbségi önkormányzat testületének - a képviselő-testület által átruházott - önkormányzati ügyben hozott döntését;*
- d) megbízás alapján képviselheti a képviselő-testületet;*
- e) a **képviselő-testület hivatalától igényelheti a képviselői munkájához szükséges tájékoztatást**, ügyviteli közreműködést. Közérdekű ügyben kezdeményezheti a képviselő-testület hivatalának intézkedését, amelyre a hivatal tizenöt napon belül érdemi választ köteles adni;*
- f) köteles részt venni a képviselő-testület munkájában.” (helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény)*

A fentiekből tisztán látszik, hogy a terheltek kizárólag azon szervezetekhez fordulhattak volna, amelyek már a maguk részéről előterjesztésre alkalmasnak – tehát jogszerűnek – találták a tervezeteket.

A 7/2013. (III. 1.) AB határozat rögzíti, hogy:

*„Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a **minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.** Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita*

természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket.”

Indítványozók **tisztességes eljáráshoz fűződő joga sérült (Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés)**, mivel a büntetőeljárásban kellő alapossággal és súllyal nem kerültek vizsgálatra a fentebb bemutatott törvény által biztosított garanciális lépcsők, amelyek a képviselők munkáját segítve, felügyelve kellő jogi alapot biztosítanak a döntések meghozatalakor.

Sérült továbbá a fegyveregyenlőség elve, tisztességes eljárás elve is azáltal, hogy az első fokú eljárásban az Ügyészség a vádat vádbeszédében módosította, annak ellenére, hogy az eljárás addigra hosszú évek óta húzódott. Az eljárás során az Ügyészség részére minden feltétel adott volt abban a körben, hogy amennyiben úgy ítéli meg módosítsa a vádat. A védelem az eljárás megindulásának alapjához mérten építette fel védelmi stratégiáját, tett indítványt. A védelemnek és a terhelteknek a vádbeszédben kapott vádmódosításra irányuló tényelőadást követően kellett egy módosított vádhoz igazítaniuk a perbeszédeket, indítvány és bizonyíték értékelése ekkor már szűkebb körűvé vált. Az ítélező bíróság részére is nyitva áll annak lehetősége, hogy a felek figyelmét felhívja a vádtól eltérő minősítésre és ekkor kellő időt biztosít az új körülményekhez való alkalmazkodáshoz, védekezés felépítéséhez, ehhez kapcsolódó indítványok megtételéhez. Mindezekre tekintettel indítványozók számára igen **korlátozottá vált a bizonyítás lehetősége és a védelem joga, így ezen alapjogaik is sérültek (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdés).**

Álláspontunk szerint megállapítható, hogy az [REDACTED] zám alatti ingatlanok értékhatár alattiak voltak, így pályáztatási kötelezettség nem volt indokolt, továbbá az [REDACTED] atti ingatlan kapcsán a terheltek terhére rótt bűncselekmény az elbírálás időpontjában már elévült. Az indítványozók **Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésében és az Emberi Jogok Európai Egyezményének 7. cikkében foglalt alapjoga sérült**, tekintetükben büntethetőségi kizáró ok áll fenn.

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye az Alaptörvénnyel összhangban 7. cikkében kimondja, hogy:

„7. cikk Büntetés kiszabásának tilalma törvényi rendelkezés nélkül

1. Senkit sem szabad elítélni olyan cselekményért vagy mulasztásért, amely elkövetése idején a hazai vagy nemzetközi jog alapján nem volt bűncselekmény. Ugyancsak nem lehet a bűncselekmény elkövetése idején alkalmazható büntetésnél súlyosabb büntetést kiszabni.”

A hivatkozott alapjogsérelem ténybeli alapjaként az alábbiakat fejtjük ki.

A képviselő-testület az [REDACTED] szített „Ingatlanforgalmi értékbecslés” alapján hozta meg döntését, a képviselők ennek ismeretében tették meg szavazatukat. Az értékbecslés rögzíti, hogy az [REDACTED] n alatti ingatlan értéke 138.946.000,-Ft.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő vagyonnal való gazdálkodás és rendelkezés szabályairól szóló Budapest Főváros Terézváros Önkormányzat 25/2004. (V.25.) rendeletének 16. §-a rögzíti, hogy:

„16. § (1) A 8. § szerint megállapított értékű kettőszázmillió forint összegű értékhatár feletti vagyontárgy, vagyonrész egyedi elidegenítése, hasznosítása, valamint a háromszázmillió forint összegű értékhatár feletti vagyontömeg együttes elidegenítése, hasznosítása – ha törvény kivételt nem tesz – csak nyilvános – indokolt esetben zártkörű – versenyeztetési eljárás útján, a legjobb ajánlatot tevő részére lehetséges, ideértve azt is, ha a kezelésbe adás nem önkormányzati vagyongazdálkodónak vagy nem önkormányzati gazdasági társaságnak, önkormányzati társulásnak történik.”

Amint azt korábban is kifejtettük álláspontunk szerint az Andrássy út 47. szám alatti ingatlan forgalmi értéke a Vagyonrendelet 16. § (1) bekezdésében meghatározott értékhatár alatt volt.

Meggyőződésünk, hogy a 275/2004. (VI. 17.) számú határozat megszavazásakor a képviselő-testület rendelkezésére álló értékbecslés szerint a vagyonrendeletben meghatározott értékhatár alatt volt az ingatlan forgalmi értéke, így a versenyeztetési eljárás nem volt indokolt. Álláspontunk szerint törvénysértés ezáltal nem történt.

Tekintve, hogy az [REDACTED] m alatti ingatlan vonatkozásában a terheltek terhére rótt cselekmény nem büncselekmény, így törvényi egységet sem alkothat az [REDACTED] szám alatti ingatlannal összefüggésben.

A hivatkozott Vagyonrendelet 16. §-a akként rendelkezik, hogy a rendelet 8. §-a alapján kell a vagyontárgy értékét meghatározni.

„8. § (1) Az Önkormányzat vagyonát a számviteli szabályok szerinti értéken, értékeken kell nyilvántartani.

(2) A vagyon elidegenítésére, hasznosítására, biztosítékul adására és megterhelésére irányuló tulajdonosi döntést megelőzően az adott vagyontárgy forgalmi (piaci) értékét

- a) ingó és ingatlan vagyontárgy esetén 6 hónapnál nem régebbi forgalmi értékbecslés alapján meg kell határozni,*
- b) pénzügyi befektetések, értékpapírok esetén 6 hónapnál nem régebbi üzleti értékelés alapján meg kell határozni, kivéve azt a tartós, vagy forgatási célú tulajdon-, vagy hitelviszonyt megtestesítő részesedést, értékpapírt, amely az a Budapesti Értéktőzsdén jegyzett vagy forgalmazott kategóriában szerepel, annak értékét a tőzsdén kialakult tőzsdei árfolyamon kell figyelembe venni.*
- c) a vagyoni értékű jog értékét, ha jogszabály másként nem rendelkezik, az illetéktörvény a hasznélvezeti jog értékére vonatkozó szabályai alapján kell megállapítani, kivéve a koncessziós jog esetében.*

(3) A (2) bekezdés a - c) pontjába be nem sorolható vagyontárgyak elidegenítésére, hasznosítására, biztosítékul adására és megterhelésére irányuló tulajdonosi döntések esetében az érték meghatározás alapja az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásban szereplő beszerzési érték.

(4) A (2) és (3) bekezdésbe be nem sorolható, valamint a külön rendeletekkel, illetve az e rendelettel nem szabályozott tulajdonosi döntések esetében, a vagyon megszerzése kivételével,

az értékmeghatározás alapja az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásban szereplő beszerzési érték.

(5) A vagyon megszerzésekor az értéket a közbeszerzésekről szóló hatályos jogszabályok figyelembe vételével, annak szabályai szerint kell megállapítani.

(6) Amennyiben a (2) bekezdésben foglaltnál régebben készült forgalmi értékbecslés vagy üzleti értékelés, a tulajdonosi döntéssel ennek aktualizált változata is elfogadható. Az aktualizált változat elfogadásáról a tulajdonosi döntésre jogosult dönt.

(7) A vagyon hasznosítása esetén a jog értékének megállapításakor az éves bérleti, használati díj áfa nélküli összegét kell figyelembe venni.

(8) A tulajdonosi döntésre jogosultat az e paragrafus szerint megállapított érték figyelembe vételével az adott vagyontárgy értékétől függően, illetve - ha az elidegenítés vagy a megterhelés csak a vagyontárgy egy részére vonatkozik - a vagyonrész értéke alapján kell megállapítani.

(9) Ha tulajdonosi döntés tárgya több vagyontárgy (vagyontömeg), e rendelet értékhatárra vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásakor a vagyontárgyak együttes értéke az irányadó. A vagyontárgyak együttes értékesítésének, a hasznosításának az tekintendő, ha a vagyontömeg elidegenítése, illetve hasznosítása csak egyetlen természetes, jogi személyiséggel nem rendelkező, illetve jogi személy vagy ezek konzorciuma részére történik.

(10) A tartós, vagy forgatási célú tulajdoni viszonyt, hitelviszonyt megtestesítő részesedések értékpapírok (a továbbiakban a portfólió vagyon) körében

a) egyedi értékesítésnek kell tekinteni az egy adott gazdasági társaságban meglévő önkormányzati részesedések, értékpapírok tulajdonjogának átruházását.

b) együttes értékesítésnek kell tekinteni a több gazdasági társaságban meglévő önkormányzati részesedések, értékpapírok tulajdonjogának egy szerződés keretében történő átruházását, ideértve az egy pályázat keretén belüli megvételre történő felajánlását is.

(11) A vagyon alapítói hozzájárulásként, saját forrásként történő szolgáltatásakor a könyvvizsgáló által megállapított érték vehető figyelembe.

(12) Az e §-ban meghatározott értékmeghatározás szabályait kell alkalmazni, kivéve, ha az V. Fejezet eltérően rendelkezik.” (Vagyonrendelet)

Az [REDACTED] am alatti ingatlan esetében a képviselő-testületi előterjesztés tartalmazta az épület üres forgalmi értékét, melyet ingatlanforgalmi értékbecslő határozott meg 1.200.826.000,-Ft-ban, azonban az ingatlan lakott volt.

A hivatkozott rendelet 8. § (2) bekezdés c) pontja előírja, hogy a vagyoni értékű jogokat (bérleti jogok) miként kell meghatározni, melynek az üres értékből való levonása után áll elő a lakott érték, azaz a vagyontárgy értéke.

A bírósági eljárás során T [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] szakvéleményében megállapította, hogy a vagyonértékű jogok tiszta tulajdonjog arányában kifejezett mértéke 88%, tehát a vagyontárgy, a lakott ingatlan értéke 12%, tehát összesen 144.000.000,-Ft. Ezen összeg pedig nem haladja meg a helyi rendeleti szabályozásába illesztett értékhatárt, **így a terheltek terhükre rótt cselekmény nem büncselekmény.**

Az [REDACTED] atti ingatlan vonatkozásában az elévülés vizsgálata is indokolt, figyelemmel arra is, hogy álláspontunk szerint nem alkothat törvényi egységet az [REDACTED] ingatlan kapcsán vádban kifejtett magatartással.

A másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a terheltek terhére rótt bűncselekmény hűtlen kezelésként történő minősítése helyett megállapította, hogy a terheltek cselekményükkel a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) 320. § (2) bekezdésébe ütköző **hanyag kezelés vétségét valósították meg.**

A régi Btk 33. §-a az elévülés körében akként rendelkezett, hogy:

„33. § (1) A büntethetőség elévül

*a) olyan büntett esetén, amely életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, húsz év;
b) egyéb bűncselekmény esetén a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább három év elteltével.”*

Tekintettel arra, hogy a büntethetőség elévülése az elkövető által a jogerős ítélet szerint megvalósított bűncselekményhez igazodik, így álláspontunk szerint a terheltek cselekményének büntethetősége a három év eltelte okán elévült.

Hivatkozni kívánunk a jelenleg hatályos Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 2. §-ára:

„2. § (1) A bűncselekményt – a (2)-(3) bekezdésben foglalt kivételekkel – az elkövetése idején hatályban lévő büntető törvény szerint kell elbírálni.”

A fentebb kifejtetteket igazolja a Kúria a 1764/2008. számú büntető elvi határozata, amelyben rögzítette, hogy:

„A büntethetőség elévülése az elkövető által megvalósított bűncselekményhez igazodik, s nem ahhoz, hogy milyen büntetési tétellel fenyegetett bűncselekmény miatt indult a nyomozás és folyt a büntetőeljárás (Btk. 33. §).”

A képviselő-testület 2004. június 17. napján tartott ülésen tárgyalta az

[REDACTED]

Mindezekre tekintettel az indítványozók Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésében és az Emberi Jogok Európai Egyezményének 7. cikkében foglalt alapjoga sérült.

Összefoglalóan meggyőződésünk szerint az első-, másodfokú bírósági és a felülvizsgálati eljárás indítványozók Alaptörvényben biztosított, tételesen felsorolt alapjogait sérti, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség megállapítható, mindezekre tekintettel, tisztelettel kérjük az előterjesztett alkotmányjogi panaszunknak történő helyt adást.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

- a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 53. § (4) bekezdés alapján jelen alkotmányjogi panaszban támadott döntés végrehajtását az alkotmányjogi panasz elbírálásáig szíveskedjen felfüggeszteni. ([REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] dánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el.

Az indítványozók által adott ügyvédi meghatalmazást M/1. szám alatt mellékeljük.

- c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Az Abtv. 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére hivatkozva indítványozók személyes adataik – különösen nevük - közzétételéhez nem járulnak hozzá.

- d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata

Indítványunkhoz mellékeljük a Kúria Bfv.III.235/2019/11. szám alatti végzését (M/2.), a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 5.Bf.217/2017/25. szám alatti (M/3.) és a Fővárosi Törvényszék 26.B.288/2011/231. szám alatti (M/4.) ítéleteinek egyszerű másolatát. Csatoljuk továbbá dr. Kékesi Tibor II. rendű terhelt elsőfokú ítélettel szembeni fellebbezését (M/5.), és az indítványozók, mint terhelt által előterjesztett felülvizsgálati kérelmet (M/6.).

Budapest, 2019. november 15.

[REDACTED]

Dr. Pál Helga ügyvéd

Dr. Pál Helga Ügyvédi Iroda

(1012 Budapest, Logodi utca 34/B II/1., e-mail: iroda@drpal.hu, telefonszám: 06-1-613-4417, Kamarai azonosító szám: 36066656)

